

PREIZKUŠNJA ZNANJA IZ TEMELJEV EKONOMIJE
MIKROEKONOMIJA
(2.kolokvij - december 1998)
D

IME IN PRIIMEK: _____

Pri posameznem vprašanju je lahko pravih tudi več odgovorov. Na vprašanja odgovarjaj **kratko in jedrnato**. Pri ocenjevanju se bodo upoštevali samo odgovori, ki so popolnoma pravilni (*za delno pravih odgovor boš dobil nič točk*). Če pri nalogi ni izračuna ali utemeljitve, ki se zahteva, dobiš nič točk, čeprav je rezultat pravih. Maksimalno število točk je 10. Pri vsakem vprašanju oz. podvprašanju je v oklepaju napisano, koliko točk prinaša. Veliko sreče!

1. Produktijsko funkcijo pridelovanja koruze na nekem kmetijskem posestvu lahko opišemo tabelarično:

število zaposlenih	celotni produkt
1	10
2	24
3	39
4	52
5	61

a) Izračunaj mejni in povprečni produkt dela. (0.5)

b) Razloži, zakaj prične mejni produkt dela padati prej kot celotni produkt. (1)

c) Ali obstaja povezava med prihranki obsega in naraščajočimi donosi obsega? (0.5)

d) Naštej tri metode, ki jih lahko uporabimo pri ocenjevanju produkcijskih funkcij. (1)

- _____
- _____
- _____

2. Obkroži pravilne trditve! (1)

- a) Neoklasična teorija pojmuje managerje kot agente, katerih cilj je maksimirati svojo lastno blaginjo.
- b) Empirične raziskave kažejo, da je cilj japonskega podjetja zagotavljanje dolgoročnega in stabilnega dobička.
- c) Pomankljivost delniške družbe kot organizacijske oblike je v tem, da so delničarji neomejeno odgovorni za poslovanje podjetja z vsem svojim premoženjem.
- d) Strategija doseganja največjega dobička v bistvu pomeni sprejemanje najboljših odločitev v danih razmerah.
- e) Nobena trditev ni pravilna.

3. Popolnokonkurenčno podjetje ima funkcijo ponudbe, ki jo lahko zapišemo z enačbo $S=3P+10$. Njegovi fiksni stroški so 50 denarnih enot. V panogi proizvaja 30 podjetij.

- a) Če se cena poveča z 10 na 15 denarnih enot, se dobiček spremeni za _____ enot. (2)

b) Vlada popolnokonkurenčnim proizvajalcem naloži davek v višini 2 denarnih enot na vsak prodan proizvod. Grafično prikaži spremembo tako za panogo kot za posamezno popolnokonkurenčno podjetje na kratki rok. (1)

4. Pojasni, zakaj ima krivulja dolgoročnih povprečnih stroškov obliko črke U. (1)

5. Na območju, kjer je funkcija variabilnih stroškov na kratek rok konveksna, povprečni stroški zaposlitve variabilnega produkcijskega faktorja padajo.

Ali je trditev pravilna? Svoj odgovor utemelji (grafično in analitično)! (1)

6. Naslednji vprašanja se nanašata na poglavje o ciljih in vrstah podjetij v narodnem gospodarstvu

a) Če funkcijo koristnosti podjetja zapišemo v obliki enačbe $U = U_1^{y_1} U_2^{y_2} U_3^{y_3}$, kjer je U_1 funkcija koristnosti lastnikov kapitala, U_2 funkcija koristnosti managerjev in U_3 funkcija koristnosti zaposlenih, y_1, y_2, y_3 pa pogajalske moči lastnikov, managerje in delavcev.

Model največjega dobička lahko v tem primeru definiramo s pogojem _____, samoupravno podjetje pa s pogojem _____.

(0.5)

b) Participacija zaposlenih na delovnem mestu je odvisna od stopnje nadzora nad sprejemanjem odločitev v podjetju.

Ali je trditev pravilna? Utemelji svoj odgovor! (0.5)